

ปี 45...สู่ระบบการบริหารน้ำ มิติใหม่ของลุ่มเจ้าพระยา

66 แล้ง ท่วม เน่า 3

ปัญหาหลักของ
ทรัพยากรน้ำที่กำลังเกิดขึ้น
ในประเทศไทย โดยเฉพาะ
ในลุ่มน้ำเจ้าพระยาที่ถือ
เป็นสายเลือดหลักของ
ประเทศ ซึ่งมีพื้นที่ลุ่มน้ำถึง
ร้อยละ 30 ของประเทศ และวัน
นี้ลุ่มน้ำสำคัญแห่งนี้กำลังอยู่ในขั้นวิกฤติ

“วิกฤติภัยแล้งปี 2533-2537 ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกในลุ่มน้ำเจ้าพระยาเสียหาย 2.0-3.0 ล้านไร่ คิดเป็นมูลค่าส่งออกมากกว่า 10,000 ล้านบาท”

“อุทกภัยอย่างที่เกิดขึ้นปี 2538 จะทำให้ประเทศสูญเสียคิดเป็นเงินนับแสนล้านในอนาคต”

“ต้นปี 2543 น้ำในแม่น้ำท่าจีนน้ำเสีย เนื่องจากการใช้สารเคมีในไร่นาและการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานทำลายพื้นที่การเกษตร 200,000 ไร่ เสียหายกว่า 100 ล้านบาท”

.....
การใช้งานตลอดทั้งลุ่มน้ำอย่างหนัก ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การตั้งถิ่นฐาน และความสำคัญในแง่พื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ ทำให้ลุ่มน้ำแห่งนี้ได้รับการพัฒนาเพื่อป้อนให้กับทุกความต้องการที่เกิดขึ้น

เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย คลองชลประทาน จึงผุดตามมาเป็นดอกเห็ด ในรูปแบบที่ว่าต่างคนต่างทำ หน่วยงานไหนรับผิดชอบพื้นที่ใด ออกมาสร้างอะไรเพื่อกักเก็บน้ำก็ทำกันตามสะดวกและงบประมาณที่มี ความไม่เป็นระบบที่เกิดขึ้นจึงทำให้การพัฒนาทรัพยากรน้ำไม่สามารถกระจายตัวในลุ่มน้ำต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง ตามมาด้วยการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของประชากร

สุดท้ายนักวิชาการทางด้านน้ำกลุ่มหนึ่งเห็นว่า การจัดการน้ำอย่างมีระบบเท่านั้นจึงจะสามารถช่วยชุบชีวิตลุ่มน้ำเจ้าพระยาได้!!!

“โครงการจัดทำกรอบและประสานการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรลุ่มน้ำเจ้าพระยา” จึงเกิดขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ ๒ ประสงค์คือ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำส่วนพระมหากษัตริย์ สนับสนุนในด้านการเงิน มี นายจรรย์ คุลยานนท์ อธิบดีอธิบดีกรมชลประทานเป็นประธานคณะทำงาน

โดยมีการแบ่งคณะทำงานเป็นกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โครงการบริหารจัดการน้ำผิวดิน โครงการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน โครงการบริหารจัดการน้ำท่วม โครงการบริหารจัดการน้ำเสีย และโครงการระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเข้าร่วม

แผนการดำเนินงานแบ่งเป็น 3 ระยะ ตั้งแต่ระยะสั้น กลาง และ

ทีมเดลินิวส์ 38
รายงานโดย..อริษา ชื่นใจ
E-mail y_38@dailynews.co.th

ยาว โดยคาดการณ์ว่าจะจัดหาปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นในฤดูแล้งได้ประมาณ 5,000 ล้าน ลบ.ม. และจะบรรเทาอุทกภัยด้วยการลดปริมาณน้ำในหน้าน้ำหลากช่วงที่ผ่านบางไทรได้ถึง 1,900 ลบ.ม.ต่อวินาที

สุดท้ายจะสามารถปรับปรุงคุณภาพน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำเสียได้ถึงวันละ 9 ล้านลูกบาศก์เมตร ???

5 ปีแรกของแผนระยะสั้นจะเน้นมาตรการพัฒนาแหล่งน้ำเดิมอยู่

แล้วเป็นหลัก ทั้งในระดับเฉพาะถิ่นและระดับลุ่มน้ำ ซึ่งคาดว่าจะสามารถลดความต้องการใช้น้ำจากเขื่อนภูมิพลและสิริกิติ์ในฤดูฝนมาใช้ในฤดูแล้งประมาณ 1,070 ล้าน ลบ.ม. ลดปริมาณเพื่อบรรเทาอุทกภัยได้ 250 ลบ.ม.ต่อวินาที พร้อมทั้งจัดสร้างพื้นที่ปิดล้อมป้องกันพื้นที่ชุมชนหลักและลดปริมาณน้ำเสียจากเมืองหลักได้ประมาณวันละ 1.6 ล้าน ลบ.ม.

แผนในระยะสั้นส่วนใหญ่จะเป็นการปรับปรุงมากกว่าการก่อสร้าง จะมีบ้างก็เป็นเพียงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก หรือโครงการชลประทานระบบท่อ ซึ่งมีการระบุว่าจะต้องมีการเสนอแผนระยะกลางและระยะยาวเพิ่มเติม

แผนระยะกลางในช่วงเวลา 5-15 ปี จะแก้ไขในระดับลุ่มน้ำ โดยใช้มาตรการมีสิ่งก่อสร้างเป็นหลักทั้งในพื้นที่ใหม่และพื้นที่เดิมในลุ่มน้ำที่วิกฤติ เพื่อจัดหาน้ำมาเพิ่มในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ไม่น้อยกว่า 1,500 ล้าน ลบ.ม.

ด้วยการดำเนินโครงการผันน้ำกก-อิง-น่าน และโครงการผันน้ำเมย-สาละวิน-เขื่อนภูมิพล ซึ่งอาจต่อเนื่องไปถึงแผนระยะยาว !!!

นอกจากนี้ยังมีโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำเขื่อนคลองโพธิ์ อ่างเก็บน้ำแม่วัง และอ่างเก็บน้ำแควน้อย พัฒนาระบบแก้มลิงในทุ่งเจ้าพระยาตอนล่าง ปรับปรุงระบบระบายน้ำ สภาพลำนน้ำระยะที่ 1 จัดสร้างช่องทางผันน้ำหลากบางไทร-อ่าวไทยซึ่งอาจต่อเนื่องไปถึงระยะยาวเช่นกัน

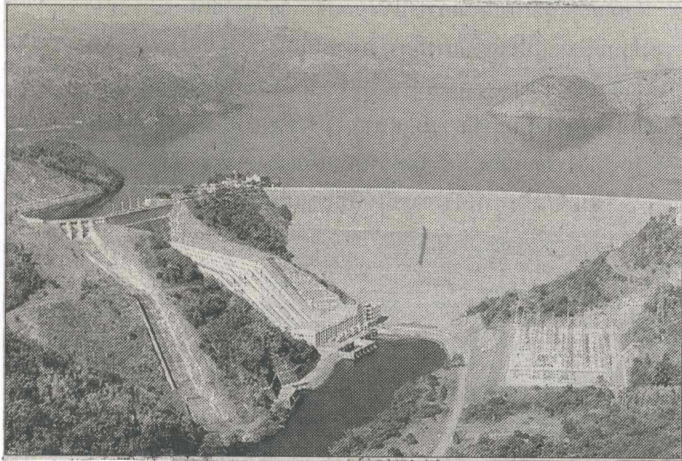
สุดท้ายเป็นแผนระยะยาวระยะเวลาตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน 25 ปี โดยใช้มาตรการมีสิ่งก่อสร้างเต็มรูปแบบ ประเดิมด้วยการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อย่างแก่งเสือเต้น เขื่อนกัวคองมา และเขื่อนแม่ขาน พัฒนาระบบแก้มลิงทุกลุ่มน้ำรวมทั้งปรับปรุงระบบระบายน้ำ ปรับปรุงสภาพลำนน้ำระยะที่ 2 และสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียในลุ่มน้ำป่าสัก ปิง วัง ยม น่าน และสะแกกรัง

หากมีการดำเนินการตามแผนทั้ง 3 ระยะ จะช่วยเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้กับลุ่มน้ำได้ไม่น้อยกว่า 11,000 ล้าน ลบ.ม.

รายงานระบุว่า ปริมาณน้ำต้นทุนที่ได้นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำให้แก่พื้นที่ของโครงการที่ก่อสร้างใหม่แล้ว ยังมีปริมาณน้ำเหลือใช้และไหลกลับเข้าสู่ระบบลำนน้ำเดิม เพื่อนำไปใช้กับพื้นที่ที่อยู่ทางด้านท้ายน้ำได้อีกไม่น้อยกว่าปีละ 6,000 ล้าน ลบ.ม.

หากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลุ่มน้ำตามแผนที่ระบุไว้ ปัญหา

การแย่งชิงน้ำในหน้าแล้ง หรือแม้แต่การคัดค้านโครงการขนาดใหญ่ที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชน จะเกิดขึ้นอย่างที่เคยผ่านมาอีกหรือไม่...นี่ก็เป็นเรื่องน่าห่วง ???!! 4.1

เอ็นจีโอดึงเหล่า

เก่าในเขตใหม่

โครงการจัดทำกรอบและประสานงานการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ได้รับการนำเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) จนได้รับความเห็นชอบอนุมัติให้เป็นกรอบในการดำเนินการจัดการทรัพยากรน้ำ เมื่อ 30 ต.ค. 2544

โดยมีคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานให้ปฏิบัติตามกรอบทั้งหมด ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอีกต่อหนึ่งด้วย

อันที่จริงรูปแบบการจัดการทรัพยากรน้ำที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ เป็นการรวมเอาการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่มีอยู่เดิมหลาย

ต่อหลายโครงการเข้ามาไว้ในที่เดียวกัน ไม่ได้มีการศึกษาหรือจัดทำขึ้นใหม่เพื่อให้การจัดการเป็นระบบอย่างทีกล่าวอ้าง

ส่วนหนึ่งเป็นการศึกษาโดยองค์กรระหว่างประเทศที่รู้จักกันในนามไจก้า (JICA : Japan International Cooperation Agency) ซึ่งจะมีการให้ทุนในการศึกษาแก่ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ เครือข่ายแม่น้ำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระบุไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง “นิเวศวิทยาการเมืองของการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ในประเทศไทย : กรณีศึกษาโครงการเขื่อนแก่งเสือเต้น” ว่า ญี่ปุ่นได้เข้ามามีบทบาทในนโยบายการสร้างเขื่อนของไทยแทนที่สหรัฐอเมริกา และกลายเป็นเจ้าแห่งเขื่อนในไทยไปในที่สุด โดยผ่านความช่วยเหลือในด้านการให้ทุนศึกษาวิจัยในนามไจก้า ก่อนจะส่งบริษัทของญี่ปุ่นเข้ามารับเหมาก่อสร้าง

ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจที่ตกต่ำของญี่ปุ่นเอง !!!

หาญณรงค์ เยาวเลิศ ผู้ช่วยเลขาธิการฝ่ายวิชาการและนโยบายมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย ระบุว่า รายงานอีกส่วนเป็นรายงานเดิมที่บริษัท ปัญญาคอนซัลแทน จำกัด ได้รับการว่าจ้างจากหน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำไว้ และบริษัทนี้ก็เป็นผู้รวบรวมรายงานเดิมที่มีอยู่ทั้งหมดมาอยู่ในโครงการนี้

ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นโครงการอ่างเก็บน้ำแก่งเสือเต้นที่มีการคัดค้านยึด เชื้อมาเป็นสิบ ๆ ปี หรือการเพิ่มน้ำต้นทุนด้วยการผันน้ำทั้งเมย-สาละวิน- เชื้อนภูมิพล หรือโครงการกก-อิง-น่าน ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสายน้ำครั้ง ยิ่งใหญ่ ล้วนแต่เป็นของเดิมที่มีอยู่ และยังคงมีการคัดค้านโครงการเกิดขึ้นอยู่ อย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้โครงการยังไม่คืบอย่างที่เจ้าของโครงการต้องการ

การที่โครงการนี้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำส่วน พระมหากษัตริย์ จึงเป็นข้อสังเกตที่องค์กรพัฒนาเอกชนและชาวบ้านเจ้าของ พื้นที่ยังคงกลางแกลง

“พอมีการเรียกร้องให้ดูรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รัฐก็จะอ้างว่าผ่าน ครม.แล้ว ถือว่าผ่านขั้นตอนแล้ว”

นี่จะเป็นการกระโดดข้ามขั้นตอนการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ของรัฐ แบบที่ประชาชนไม่อาจปฏิเสธได้ ???

ทั้งที่ความจริงรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะต้องผ่านการ พิจารณา ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ศผ.) ก่อนเป็นอันดับแรก ตามด้วยการทำประชาพิจารณ์ แล้วจึงจะมีการนำเสนอเข้า คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ไปจนถึงที่ประชุม ครม. ซึ่งยังต้องมีรายละเอียดอื่น ๆ อีกมากมาย แต่การที่แผนนี้ผ่านความเห็นชอบของ ครม.ให้ ดำเนินการได้ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ผ่านขั้นตอนอันยุ่งยากเหล่านั้นจะช่วยให้พวกเขาเข้าใจ ว่าอย่างไร

เพราะโครงการย่อย ๆ ที่ถูกรวมอยู่อย่างอ่างเก็บน้ำแควน้อย น้ำ จะท่วมพื้นที่อุทยานแห่งชาติแควน้อยที่มีอยู่ทั้งหมด ขณะที่แก่งเสือเต้นเอง ก็ไม่ต่างไปจากกันนัก

อย่างนี้จะคุ้มค่ากับพื้นที่ป่าซึ่งจะเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่จะต้องสูญเสียไปหรือไม่

“หลายโครงการมีการตัดขั้นตอนของผู้ชำนาญการออกไป สิ่ง แวดล้อมถูกมองเป็นเรื่องรอง แต่การจัดการลุ่มน้ำกลายเป็นเรื่องหลัก” ผู้ ช่วยเลขาธิการฝ่ายวิชาการและนโยบาย มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าฯ ระบุ

และว่าปัจจุบันลุ่มน้ำเจ้าพระยาก็มีการดึงเอาน้ำจากลุ่มน้ำอื่น ๆ มา ใช้เกือบทั้งหมดอยู่แล้ว ขณะที่เขื่อนภูมิพลและสิริกิติ์ ถือว่ามีน้ำเพียงพอ สำหรับที่น้ำจำนวน 3-4 ล้านไร่ อยู่แล้ว

หากมีการนำน้ำมาเพิ่มเพื่อเหตุผลในการเพิ่มพื้นที่การผลิตข้าวให้ เป็น 5-6 ล้านไร่ สุดท้ายผลผลิตก็จะมีมากจนล้นตลาด ซึ่งปัญหานี้ถูกกลไก ทางด้านตลาดควบคุมอยู่แล้ว

ที่สำคัญการผันน้ำจากเมย-สาละวินหรือกก-อิง-น่าน จะช่วย เพิ่มปริมาณน้ำแค่ 2-3 พันล้าน ลบ.ม.เท่านั้น

และวิธีการที่ญี่ปุ่นจะนำมาใช้เป็นสิ่งที่ประเทศญี่ปุ่นใช้และมีปัญหา มาแล้ว เพราะทำให้เกิดการแย่งชิงน้ำตามมา แล้วประเทศไทยจะเจริญรอย ตามสิ่งที่ญี่ปุ่นเคยผิดพลาดมาแล้วอีกหรือ ???

ทางออกที่มีการนำเสนอสำหรับการบริหารจัดการน้ำก็คือ การจัดการ ที่มีกลยุทธ์มีศักยภาพ ไม่ทำลายพื้นที่ป่า หรือวัฒนธรรมชุมชน ที่สำคัญคือการ ร่วมมือกันจากกลุ่มชนต่าง ๆ ที่อยู่ตลอดลุ่มน้ำ เมื่อนั้นการจัดการแบบรบกวน ธรรมชาติก็ไม่จำเป็น.

นันทบุรีกับอยุธยาไม่อยากให้เห็นน้ำท่วมบ้างก็ทำกำแพง คนที่อยู่เหนือขึ้นไปก็จะเดือดร้อน ถ้าเราทำแบบรู้เขารู้เรา ช่วยกันทำจะทำให้การพัฒนาเป็นเรื่องที่ถูกต้อง”

จริย ตุลยานนท์ อดีตอธิบดีกรมชลประทาน ในฐานะประธานคณะทำงาน โครงการจัดทำรอบและแผนการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ระบุถึงความจำเป็นที่ต้องมีการจัดทำโครงการนี้ขึ้น

และต้องยอมรับว่าการบริหารจัดการที่ผ่านมามีผิดพลาด เนื่องจากใครอยากทำอะไรก็ทำ อยากสร้างเขื่อนสร้างฝายสักที่แห่งก็แล้วแต่สะดวก !!

“เราได้รับทุนในการศึกษาจากประเทศต่าง ๆ มากมาย จึงคิดว่าน่าจะทำให้เป็นเรื่องเป็นราว เลยกตั้งเป็นคณะทำงานขึ้น พอดีในช่วงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำส่วนพระมหากษัตริย์ตั้งโครงการ ๒ ประสงค์คือ จึงมีการเสนอว่าจะรวบรวมนักวิชาการมาช่วยกัน 40-50 คน ทั้งศึกษาเอง ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา และได้รับความช่วยเหลือจากต่างชาติ ต่างคนต่างไปทำมาแล้วนำมาวิเคราะห์ ส่วนสำนักงานทรัพยากรน้ำฯ สนับสนุนเรื่องสถานที่และการเงิน”

สำนักงานทรัพยากรน้ำฯ นอกจากจะมีบทบาทในการสนับสนุนแล้ว ในส่วนของงานด้านวิชาการไม่ได้มีการเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเลย ทั้งหมดเป็นสิ่งที่กลุ่มนักวิชาการด้านทรัพยากรน้ำทั้งจากสถาบันการศึกษา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน กระทรวงมหาดไทย กรมโยธาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จะเป็นผู้ร่วมหารือ

ประธานคณะทำงานฯ ยังระบุว่า โครงการที่ถูกรวมบรรจุอยู่ทั้งหมดนั้น ไม่มีอะไรเป็นโครงการใหญ่เลย และเกือบทั้งหมดเป็นโครงการที่อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอยู่แล้ว อีกทั้งการนำโครงการนี้เข้าที่ประชุมคณะกรรมการน้ำแห่งชาติก็มีตัวแทนขององค์กรพัฒนาเอกชนรวมอยู่ด้วย ดังนั้นความขัดแย้งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจึงไม่น่าจะมี

แต่กระนั้นก็ไม่ได้หมายความว่า หากจะมีการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่จะต้องผลกระทบต่อชุมชน ความขัดแย้งจะไม่เกิดขึ้น !!

อย่างการสร้างเขื่อนที่จะต้องมีการวางตามมาแน่ ๆ ประธานคณะทำงานฯ ระบุว่า หากจะต้องมีการก่อสร้างขึ้นมาจริง ๆ ก็จะต้องมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้กลมกลืนกันได้ด้วย

“การสร้างเขื่อนของประเทศเราไม่ใช่ผลเสีย ดีมากกว่า แต่ในสังคมที่ชุมชนมีขนาดใหญ่ขึ้น ก็ต้องระมัดระวังไม่ให้กระทบกับใคร การพัฒนาบางอย่างก็เกิดขึ้น เพราะสิ่งแวดล้อมเราถูกทำลายไปมากแล้ว เรามาพัฒนาให้ดีกว่า”

มีรายงานว่าโครงการนี้ไม่เพียงจะเป็นการบริหารจัดการลุ่มน้ำเจ้าพระยาอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับลุ่มน้ำอื่น ๆ ในประเทศเท่านั้น แต่โครงการนี้กำลังจะกลายเป็นโครงการนำร่อง ที่จะมีการนำเสนอเข้าที่ประชุม UNESCO ที่จะมีการประชุมในเดือนมีนาคม 2546 ที่ประเทศญี่ปุ่นด้วย

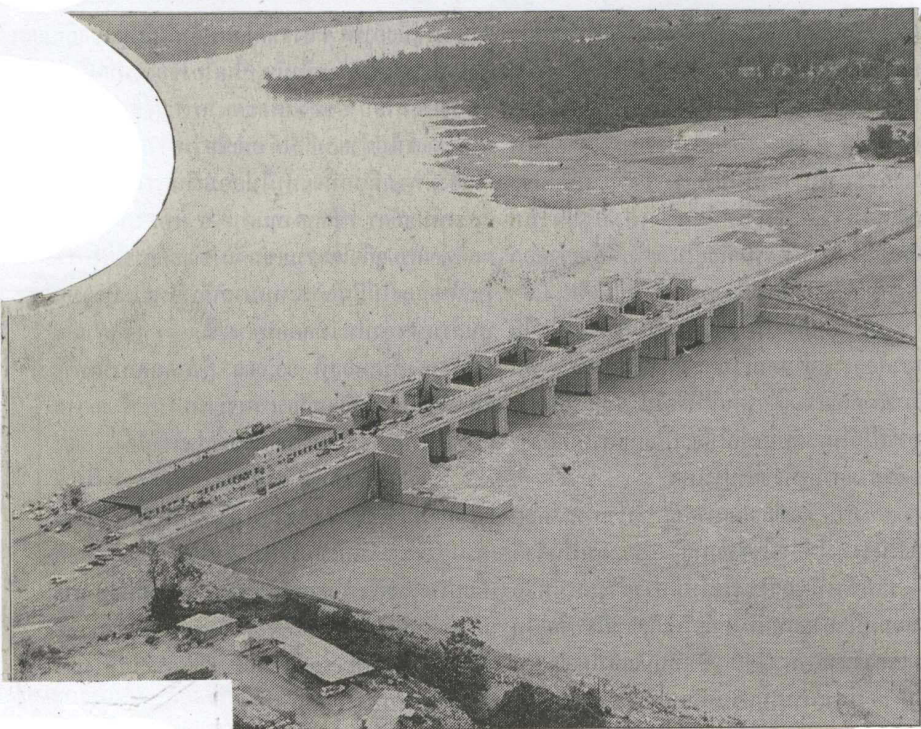
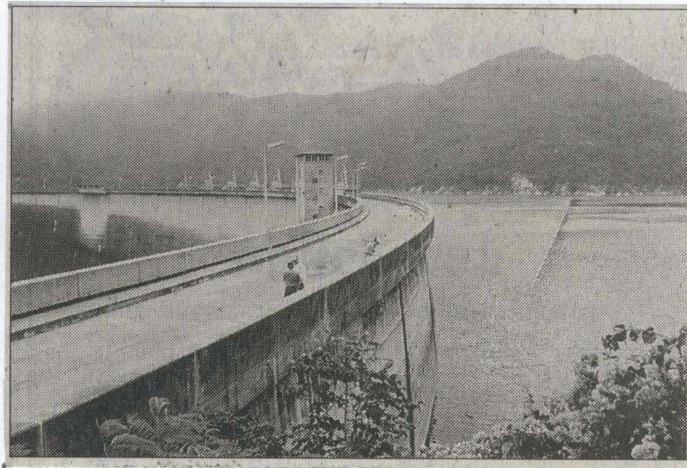
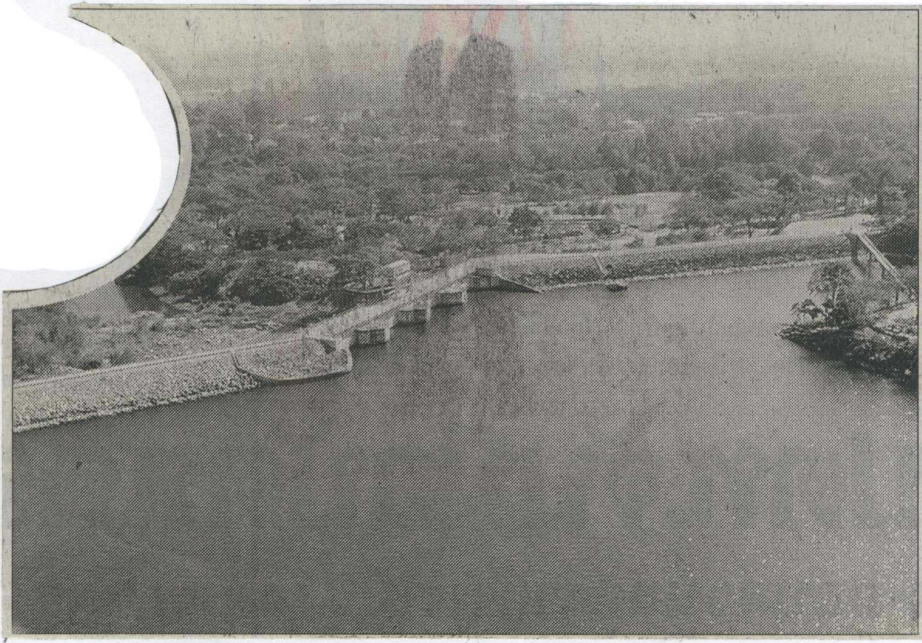
แต่ไม่แน่ว่าโครงการนี้จะได้รับการยอมรับจากที่ประชุมระดับนานาชาตินี้ เพราะยูเนสโกมีมุมมองในเรื่องการจัดการน้ำที่ว่า “การสร้างเขื่อนไม่ใช่การจัดการน้ำที่ถูกต้อง”

ขณะที่การพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำกลับเป็นเพียงโครงการระยะสั้นที่จะเกิดขึ้นในช่วง 5 ปีแรกเท่านั้น ซึ่งวิธีการนี้จึงน่าจะเป็นวิธีการที่ยั่งยืนและเหมาะสมที่สุด

และแม้จะผันน้ำจากสายน้ำอื่น ๆ มาอีกแค่ไหนถ้าไม่มีการกำหนดทิศทางในการพัฒนาลุ่มน้ำด้านวิธีอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วยก็จะต้องมีการวางรอบและแผนการดำเนินงานใหม่อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นในโครงการจึงมีการระบุไว้ว่า ให้มีการกำหนดความเจริญเติบโตในการพัฒนาลุ่มน้ำให้เหมาะสมกับทรัพยากรธรรมชาติในลุ่มน้ำ การพัฒนาที่ชัดเจน

ไตร่ตรองให้ดีกว่า อนำมาเพื่อชาติ

66 การบริหารจัดการน้ำที่ผ่านมามีปัญหามาก เพราะต่างคนต่างทำ อย่าง กทม.ต้องการทำกำแพงไม่ให้น้ำเข้ามาท่วม นันทบุรี อยุธยา ก็แย่ง ถ้า

เศรษฐกิจอย่างพอเพียง

การกำหนดเป้าหมายพื้นที่ชลประทานในลุ่มน้ำเจ้าพระยาใน
ทุกขนาดโครงการ โดยจะต้องมีการกำหนดนโยบายและทิศทางการเพาะ
ปลูกพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมในพื้นที่ชลประทานของโครงการ ส่งเสริม
การเกษตรในพื้นที่เกษตรน้ำฝน โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

การควบคุมการใช้ที่ดินในลุ่มน้ำเพื่อให้มีความชัดเจนในการใช้
พื้นที่เพื่อการเกษตร อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย รวมทั้งพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำ
ท่วม

สุดท้ายเป็นการปรับปรุงรูปแบบประสานการบริหารจัดการและ
พัฒนาทรัพยากรน้ำของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถประสานผลประโยชน์ที่
ขัดแย้งกันอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

ปัจจุบันโครงการนี้กำลังอยู่ในระหว่างการจัดทำรายละเอียดของ
แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลังจากได้รับความเห็นชอบจาก กรม.

แต่ไม่ว่าจะต้องดำเนินการโครงการนี้มากน้อยเพียงใด การบริหาร
จัดการน้ำที่ดีที่สุด ก็ยังหนีไม่พ้นการรักษาป่าต้นน้ำลำธาร การใช้ทรัพยากร
น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า การสร้างเขื่อนกั้นเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ ป้องกัน
ปัญหาน้ำท่วม หรือจะเพื่อผลิตคั้นน้ำเน่าเสีย จึงไม่ใช่ทางออกสุดท้ายที่จะ
ต้องกระทำ

ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเท่านั้น ที่จะฟันธงได้ว่าจะสร้างอะไร
หรือไม่สร้างอะไร

แต่ยังก็ก่อกองให้ตี ๆ เพราะบทเรียนจากโครงการเก่า ๆ ที่ไม่
พึงเสียงใครยังคาราคาซังให้เห็นอยู่เสมอ ๆ.

